

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja L'Z Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Kto žije s nami -

vzdelávanie k chápaniu inakosti v predmete nemecký jazyk

podpis štatutárneho zástupcu

KTO ŽIJE S NAMI - vzdelávanie k chápaniu inakosti v predmete nemecký jazyk

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Medzinárodná komisia UNESCO definovala v programe Vzdelávanie pre 21. storočie štyri piliere vzdelávania, kde jedným z nich je **Učiť sa žiť spoločne** – žiť spolu s inými ľuďmi, navzájom spolupracovať, byť tolerantný, riešiť konflikty silou, byť zodpovedný. Aj v projekte **Milénium**, základnom strategickom dokumente vlády SR, sú vymedzené kľúčové kompetencie, medzi ktoré patria **personálne a interpersonálne schopnosti**, ako sú sebaopoznanie, sebakontrola, sebazdokonaľovanie, preberanie zodpovednosti, spolupráca a vytváranie zdravých medziľudských vzťahov. Ak má byť naša škola „dielňou ľudskosti“, tak v záujme jej ozdravenia bude treba vytvárať didaktické príležitosti, aby sa takéto personálne a interpersonálne schopnosti žiakov mohli organicky rozvíjať v ktoromkoľvek predmete. Interkultúrne vzdelávanie v našom edukačnom systéme má nadpredmetový charakter, ale má i všetky predpoklady byť organicky implementované do ktoréhokoľvek predmetu, pretože sa dotýka všetkých sfér nášho života. Štruktúra dnešnej spoločnosti sa za posledné roky natoľko zmenila, že pridávanie ľudskej kvality do vyučovacieho dialógu je priam syzifovská práca. Zmenil sa charakter rodiny, štýl výchovy a uznávanie autorít. Nijakou zvláštnosťou nie sú jednoduché rodiny, ubúda detí, mladí vzdelaní ľudia odchádzajú do cudziny, pribúdajú starí, často osamelí občania a ich vek sa predlžuje. Rastie voči nim, i keď tabuizovaná, nevraživosť a agresivita. Zrkadlom nepriaznivých hospodárskych pomerov a politiky je i nárast počtu bezdomovcov a ľudí bez práce. Agresivita voči nim sa takisto stupňuje. Filozofiou najmä mladých sa stal konzumizmus a hedonizmus. Prichádza k nám čoraz viac ekonomicky motivovaných migrantov. Nevieime, ako budeme ďalej žiť s narastajúcim rómskym etnikom, nehovoriac už o problémoch širšieho sveta. Každý predmet si preto musí vziať priam za povinnosť reflektovať tieto témy a vhodnými didaktickými postupmi cez obsah, metódy a formy prekonávať interkultúrne bariéry a vytvárať mosty.

Svojím obsahom sa vzdelávací program dotýka viacerých tematických okruhov z učebných osnov pre nižšie a vyššie sekundárne vzdelávanie, ako aj Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z cudzieho jazyka. Ťažiskové sú témy **Človek a spoločnosť** (morálka, spoločenská etiketa, normy a ich porušovanie), **Komunikácia a jej formy** (komunikácia v rôznych situáciách), **Mládež a jej svet** (vzťahy medzi rovesníkmi a generačné vzťahy, konflikty – príčiny, prejavy, dôsledky), **Multikultúrna spoločnosť** (spolunažívanie rôznych národností v jednej krajine, zblížovanie kultúr).

Tento vzdelávací program si kladie za cieľ cez rôzne didaktické aktivity motivovať učiteľov nemeckého jazyka k tomu, aby sa na hodiny svojho predmetu permanentne dívali aj interkultúrnou optikou a cez kogníciu pôsobili aj na afektívnu sféru žiakov pri utváraní si vhodných postojov eliminujúcich hostilitu a násilie. Keďže tieto sú terčom namiereným najmä na slabšie znevýhodnené skupiny, je ťažiskom tohto programu priblížiť určité ohrozené skupiny spoločnosti z iného uhla, poukázať na zdroje napätia a konfliktov a možnosti ich prekonávania.

Program popri svojom obsahovom zacielení poskytne učiteľom príležitosť pre tréning sa v **činnostne zameranom prístupe k žiakom** berúc do úvahy poznávacie, emocionálne a vôľové možnosti a celý repertoár schopností charakteristických pre konkrétneho jednotlivca. Nevyhnutnou

súčasťou vzdelávania je **interdisciplinárny prístup** k problematike interkultúrnosti. Paleta didaktických aktivít je porporčne zameraná na prehlbovanie všetkých **rečových zručností**.

Druh kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné

Forma kontinuálneho vzdelávania

Prezenčná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ vzdelávacieho programu:

Získať profesijné kompetencie podporujúce interkultúrne povedomie žiakov.

Špecifické ciele:

- Získať súbor vedomostí a zručností potrebných pre rozvoj interkultúrnych kompetencií žiaka,
- prehodnotiť vlastné hodnotové postoje, rozpoznať vlastné predsudky a pracovať na ich odstraňovaní,
- učiť sa byť vnímavý voči diskriminovaným a diskriminujúcim skupinám,
- vedieť podporovať a rozvíjať u žiakov interkultúrne kompetencie (empatia, potláčanie konfliktov, schopnosť niesť zodpovednosť, toleranciu),
- osvojiť si vedomosti a zručnosti na potláčanie stereotypov a predsudkov,
- ovládať techniky preventívnych opatrení násilia a vedieť ich uplatniť na hodinách NJ,
- vedieť potláčať násilie a agresivitu láskyplnou výchovou,
- podporovať u žiakov nenásilné myslenie a konanie,
- chápať rozličné spôsoby konania a kultúrnu diferenciu,
- vedieť učiť rešpektovať a tolerovať iných,
- vytvárať v škole a na vyučovaní prostredie bez násilia,
- rozpoznať priebeh konfliktu a vedieť ho bez násilia riešiť,
- vnímať odlišné rituály a ceremoniálne konania iných ako vlastné obohatenie,
- byť vnímavý na internacionálne konflikty,
- dokázať predstaviť svet v jeho rozmanitosti a inakosti,
- motivovať žiakov k poznávaniu kultúrnej pestrosti.

Obsah vzdelávacieho programu

Téma

Oboznámenie sa s programom - organizácia, realizácia, spôsob ukončenia	0,5 hod.
Vstup do problematiky: Inakosť v bežnom živote	1 hod.
JA – POZNÁVANIE SEBA	4 hod.
Dôstojnosť ľudskej osoby – cez vlastné poznanie a pozitívne hodnotenie k poznaniu a pozitívnemu hodnoteniu druhých. Identifikovanie negatívnych emócií. Problémy, starosti, smútok - rozpoznanie ich príčin. Registrovanie fyzických a psychických signálov, pomenovanie pocitov a stavov, sebareflexia. Prekonávanie egocentrického videnia sveta.	
JA a OKOLIE (rodina a škola)	4 hod.

Súčasná rodina, rodičia a deti. Riešenie konfliktov v rodinách. Násilie v rodine. Násilie na ženách, rodová rovnosť. Škola – učitelia a žiaci. Chlapci a dievčatá. Násilie v škole – násilie na dievčatách. Šikanovanie a mobbing – rozpoznanie príčin, možnosti riešenia. Mediátor v škole a jeho funkcia a prínos pri riešení sporov.

STARÍ A MLADÍ

4 hod.

Demografický rozvoj spoločnosti ako východisko poznania situácie. Postavenie starých ľudí v spoločnosti. Agresivita voči starým občanom a jej príčiny. Scitlivovanie problematiky, rešpektovanie staroby. Mladí versus starí.

ZDRAVOTNE A SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÍ spoluobčania

2 hod.

Posilňovanie tolerancie a spoznávanie sveta znevýhodnených. Komunikácia bez bariér. Skryté formy násilia.

ETNIKÁ A MIGRANTI

4 hod.

Multikultúralizmus v spoločnosti. Stereotypy a predsudky. Kultúrna identita. Kultúrne rozdiely. Xenofóbia. Slovensko, multikultúrna spoločnosť, áno alebo nie. Napätie a násilie medzi majoritnou a minoritnou spoločnosťou.

ZÁVER - spätná väzba

0,5 hod.

Všetky tematické bloky si vyžadujú výber vhodných **textov** a ich didaktizáciu. Texty majú byť typologicky pestré, napr. krátke (beletrizované) príbehy, autentické alebo upravené novinové články, prípadové štúdie a iné. Program je interaktívny, preto sú súčasťou pestré **didaktické hry** na tréningovanie postojov. Mnohé hry si vyžadujú osobitnú prípravu – napr. zhotovenie kartičiek a iných pomôcok.

Osobitné miesto zohráva práca s **obrazom**, ako je kresba, maľba, karikatúra, fotografia, koláž, komiks, piktogramy, symboly, ale i grafy, tabuľky a diagramy, no taktiež vlastné produktívne výtvarné stvárnenie. Súčasťou programu sú rôzne ďalšie kreatívne aktivity psycho-motorického charakteru, napr. pantomíma, simulačné hry. Vo všetkých blokoch sa trénujú **všetky rečové zručnosti** – čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením, písanie (i kreatívne) a hovorenie (monológ, dialóg) a **jazykové prostriedky** podľa úrovne úloh. Opakujú sa a precvičujú gramatické štruktúry a rôznymi didaktickými postupmi sa prehľbuje alebo osvojuje aktuálna **slovná zásoba**. Z metód, foriem a postupov sú v popredí také, ktoré si vyžadujú aktivitu učiacich sa (brainstorming, brainwriting, kooperatívne vyučovanie, prípadové štúdie, rolové hry, dramatizácia, kreatívne písanie a kreslenie).

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

Rozsah: 20 hodín

Trvanie: 10 mesiacov

Bližšie určená kategória a podkategória

Pedagogický zamestnanec

Kategória: učiteľ

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

Podkategória: učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy), učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy)učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie

Vyučovací predmet: nemecký jazyk

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania:

Písomná prihláška (čitateľne a úplne vyplnená) vlastnoručne podpísaná uchádzačom o vzdelávanie a potvrdená riaditeľom školy.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Súhlas a potvrdenie riaditeľom.

Vedúci pedagogický zamestnanec svojim podpisom a pečiatkou potvrdzuje správnosť údajov uvedených v prihláške.

Ak pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine príslušnými dokladmi, resp. iné relevantné dokumenty. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania. O ukončení vzdelávania sa vyhotovuje protokol.

Štatutárny orgán poskytovateľa môže zo závažných dôvodov, najmä zdravotných, povoliť iný termín ukončenia vzdelávania.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

1. účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
2. úspešná prezentácia pred účastníkmi a lektorom.

Pedagogickí zamestnanci, ktorí ukončujú vzdelávanie podľa § 35 ods. 6 zákona č.317/2009 Z.z. (overenie profesijných kompetencií získaných výkonom pedagogickej a odbornej činnosti alebo seba vzdelávaním) ukončujú vzdelávanie úspešnou prezentáciou pred trojčlennou komisiou, ktorej členov menuje štatutárny orgán poskytovateľa a odovzdaním jednej didakticky spracovanej problematiky podľa vlastného výberu z obsahu vzdelávania.

Personálne zabezpečenie

Lektori vzdelávacieho programu:

učitelia kontinuálneho vzdelávania MPC, zahraniční lektori a vysokoškolskí učitelia, odborníci zaoberajúci sa danou problematikou.

Garant vzdelávacieho programu:

učiteľ kontinuálneho vzdelávania (MPC) s druhou atestáciou s aprobáciou nemecký jazyk. V čase predkladania žiadosti o akreditáciu je garantom **PhDr. Jolana Krausová**, MPC RP Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a prostriedkov rozpočtu MPC. V prípade viacdňových vzdelávacích podujatiach bude ubytovanie a stravovanie hradené iba z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Vzdelávanie sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk metodicko-pedagogických centier alebo v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách. Pri vzdelávaní budú aktívne využívané IKT prostriedky.

Prezentačné vybavenie (tabuľa, flipchartový papier, fixky, farebné kartičky, flexibilná učebňa).

Učebné zdroje (študijné texty, pracovné listy), k jednotlivým modulom – témam budú spracované lektormi vzdelávania.

Literatúra k jednotlivým modulom a témam bude účastníkom odporúčaná lektormi vzdelávania.

Technické a informačné zabezpečenie:

notebook a dataprojektor pre lektora

Návrh počtu kreditov

Absolvent vzdelávania získa spolu **6** kreditov.

Za absolvovanie vzdelávania v rozsahu 20 hodín získa absolvent 4 kredity a 2 kredity za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou pred účastníkmi a lektorom.